

نام درس: تحولات سیاسی ایران از دوره ساسانیان و دیلمیان و غزنویان
رشته تحصیلی / کُد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۲۷)

مجاز است.

استفاده از:

۱. عبدالرحمان اول موسس کدام سلسله بود؟

الف - عباسیان

ب - فاطمیان مصر

ج - ادیسیان

د - امویان اسپانیا

۲. کدام یک از فرماندهان سلمان در سال ۹۰-۸۹ هـ. ق موفق به تصرف بخارا گردید؟

الف - قتیبه بن مسلم

ب - ترخان

ج - طغشاه

د - اخشید غورک

۳. دوره سوم تاریخ سیاسی سامانیان با کدام واقعه آغاز می‌شود؟

الف - تصرف بخارا توسط قراخانیان

ب - پس از آنکه مامون خلیفه عباسی مناطقی از خراسان و ماوراءالنهر را در اختیار سامانیان قرار داد.

ج - با قدرت یافتن نوح بن نصر در سال ۳۳۱ هـ. ق

د - به دنبال پیروزی‌های درخشان اسماعیل بن احمد سامانی در سال ۲۸۷ هـ. ق در نبرد با صفاریان و علویان طبرستان

۴. فتح کدام شهر در عهد اسماعیل بن احمد نوعی آرامش را در مرزهای شمالی سامانیان به وجود آورد؟

الف - بخارا

ب - طراز

ج - سمرقند

د - فرغانه

۵. مهمترین نتیجه نبرد بلخ در عهد اسماعیل بن احمد کدام بود؟

الف - سقوط طاهریان

ب - ضعف و انحطاط سامانیان

ج - از میان رفتن قدرت علویان طبرستان

د - از بین رفتن قدرت و نفوذ صفاریان در خراسان

۶. با فتح کدام سرزمین در عهد اسماعیل بن احمد قلمرو سامانیان به اوج خود رسید؟

الف - سیستان

ب - خراسان

ج - طبرستان

د - بخارا

۷. کدام گزینه در خصوص دوره نوح بن نصر صحیح نمی‌باشد؟

الف - به قدرت رسیدن نوح بن نصر را می‌توان آغاز دوره شکوفایی سامانیان نامید.

ب - مهمترین مسئله ای که نوح بن نصر در ابتدای کار با آن مواجه بود، مسئله نفوذ اسماعیلیان بود.

ج - ابوعلی چغانی سپهسالار معروف سامانیان در دوره وی شورش کرد.

د - او یک فقیه پرهیزگار به نام ابوالفضل محمد بن احمد سلمی ملقب به حاکم جلیل را به مقام وزارت برگزید.

۸. عزل ابوالحسن محمد بن ابراهیم بن سیمجور از فرماندهی لشکر خراسان در سال ۳۷۱ هـ. ق از مهمترین اقدام کدام وزیر بود؟

الف - ابو عبدالله احمد بن محمد جیهانی

ب - ابوالحسن عتبی

ج - ابوعلی محمد بن محمد بلعمی

د - حاکم جلیل

۹. مهمترین ویژگی و اختلافی که قراخانیان با سایر اقوام ترک در آسیای میانه داشتند، کدام بود؟

الف - توان نظامی آنان

ب - ترک بودن آنان

ج - مسلمان بودن آنان

د - شیعه بودن آنان

مجاز است.

استفاده از:

۱۰. در اواخر دوره ساسانیان ریاست دربار سامانی را کدام مقام بر عهده داشت؟

- الف - صاحب حرس یا امیر حرس
ب - وکیل یا رئیس اهل خانه
ج - وزیر یا خواجه بزرگ
د - حاجب سالار یا حاجب بزرگ

۱۱. در دوره ساسانیان عمده ترین درآمد دیوان خراج از کدام بود؟

- الف - مالیات اراضی
ب - عوارض راهداری
ج - مال المصالحه
د - خمس

۱۲. در دوره ساسانیان از کدام دیوان گاه با عنوان دیوان اسرار و از متوالی آن با نام کاتب السر یاد شده است؟

- الف - دیوان شرطه
ب - دیوان استیفاء
ج - دیوان اشراف
د - دیوان رسائل

۱۳. کدام گزینه در مورد دیوان اشراف صحیح است؟

- الف - وظیفه اش جمع آوری و گزارش اطلاعات و نیز حراست از امنیت دولت بود
ب - در اصطلاح به معنی بازرسی در امور دیوانی به ویژه در امر استیفاء و امور مالی بوده است
ج - وظیفه این دیوان، انشاء و ثبت فرمانهای حکومتی مکاتبات اداری و نامه‌های رسمی بوده است.
د - این دیوان بعد از دیوان وزارت بزرگترین و مهمترین دیوان‌ها به شمار می‌رفته است

۱۴. کدام دیوان از زمان نصر بن احمد بن اسماعیل فعالیت رسمی خویش را آغاز کرد؟

- الف - دیوان قضا
ب - دیوان اوقاف
ج - دیوان املاک خاصه
د - دیوان سپاه

۱۵. آل عراق و سپس مامونیان که خراج گذار ساسانیان بودند، در کدام ناحیه قدرت داشتند؟

- الف - باکتريا (باختر)
ب - خوارزم
ج - سفدیانای بزرگ
د - قهستان

۱۶. اعضای کدام طبقه در عصر سامانی از قدرت زیادی برخوردار و از پرداخت مالیات نیز معاف بودند؟

- الف - درباریان
ب - سرزمین داران
ج - شکریان
د - بحار

۱۷. ستون فقرات جامعه در دوره ساسانیان که به دلیل وجود آنها بسیاری از آداب و رسوم ایران باستان محفوظ مانده و وارد دنیای اسلام شده بود، کدام است؟

- الف - پیشه وران و تجار
ب - سپاهیان
ج - توده مردم
د - دهقانان

۱۸. کدام یک از وزیران سامانی کلیله و دمنه را از عربی به فارسی ترجمه کرد؟

- الف - ابوالفضل محمد بن عبدالله بلعمی
ب - جیهانی
ج - ابوطیب محمد بن حاتم مصعبی
د - عتبی

۱۹. کدام سلسله در سال ۲۵۰ هـ ق با اخراج عامل طاهریان تشکیل شد؟

- الف - آل بویه
ب - علویان طبرستان
ج - آل زیار
د - صفاریان

۲۰. کدام واقعه را می‌توان آغاز شکل‌گیری دولتی جدید در تاریخ ایران قلمداد کرد؟

- الف - پیشروی اسفار در خراسان
ب - فتح جبال توسط مرداویج
ج - فتح شیراز توسط آل بویه
د - تصرف خوزستان توسط محمد بن فضیلی

نام درس: تحولات سیاسی ایران از دوره ساسانیان و دیلمیان و غزنویان
رشته تحصیلی / کُد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۲۷)

مجاز است.

استفاده از:

۲۱. دانشمندان معروفی چون بیرونی و ابن سینا در دربار کدام یک حضور داشتند؟
الف - منوچهر ب - عضدالدوله ج - مرداویج د - قابوس
۲۲. یکی از مهمترین مسائلی که آل بویه عراق با آن درگیر بودند کدام است؟
الف. حمدانیان ب. خلیفه عباسی ج. بیزانس د. زنگیان
۲۳. کدام عبارت در مورد وزیر تنفیذ در حکومت آل بویه صحیح می باشد؟
الف - مقام وزیر تنفیذ از وزیر تفویض بالاتر بود.
ب - وزیر تنفیذ می توانست از اهل ذمه و بردگان نیز باشد.
ج - وزیر تنفیذ می بایست مسلمان و آزاده باشد.
د - تصرف در بیت المال از مهمترین اختیارات وزیر تنفیذ بود.
۲۴. قرن چهارم هـ ق را می توان با چه عنوانی در تاریخ لقب داد؟
الف. شکوفایی اقتصادی ب. استقلال مذهبی ج. استقلال سیاسی د. احیای فرهنگی
۲۵. مطابق تقسیم بندی کلی جامعه عصر آل بویه، کدام گروه، از جمله طبقه متوسط به شمار می رفت؟
الف. شبانکارگان خارج شهر ب. پیشه وران جزء اهل شهر
ج. روستائیان د. اهل دیوان و روسای سپاه
۲۶. کدام خاندان در ناحیه جوزجان که در شمال هرات قرار داشت، حکومت داشتند؟
الف. قراخانیان ب. آل فریغون ج. آل محتاج د. غزنویان
۲۷. سلطان محمود غزنوی اعمال خشنونت سپاهیان را در کدام منطقه طی فتح نامه ای به خلیفه در ردیف غزوه های هند قلمداد کرد؟
الف. فتح ری ب. لشگرکشی به مکران ج. تصرف خوارزم د. فتح خراسان
۲۸. نبرد دندانقان موجب تسلط کدام حکومت بر خراسان گردید؟
الف. غزنویان ب. سامانیان ج. قراخانیان د. سلجوقیان
۲۹. کدام وزیر سلطان محمود غزنوی در دوران سلطان مسعود به اتهام قرمطی بودن و ارتباط با دستگاه خلافت فاطمی اعدام گردید؟
الف. احمد بن حسن میمندی معروف به شیخ جلیل
ب. ابوالعباس فضل بن احمد اسفراینی
ج. خواجه ابوعلی حسن بن محمد نیشابوری معروف به حسنک میکال
د. احمد بن عبدالصمد شیرازی
۳۰. از بزرگترین نویسندگان عصر غزنوی و صاحب دیوان رسائل محمود، محمد و مسعود غزنوی کدام یک می باشد؟
الف. ابوالنجم احمد منوچهری ب. ابونصر منصور بن مشکان
ج. عنصری د. دقیقی طوسی